

בס"ד כב' אדר-א' ה'תשע"ד
הדלקת נרות - 17:13
צאת השבת - 18:04
רבנו תם - 18:42
לפי הלוח המדויק של "אור החיים"

שנה ארבע עשרה - עלון מס' 708
@ ניתן להקדיש העלון לרפואה, ברכה, פרנסה, זיווג, הצלחה, ולהבדיל לעילוי נשמת יקיריכם.
טל' המערכת: 08-9437333, 054-7743834

אברהם יגל

לע"נ בבאי מוסאי בן אברהם ז"ל לרפואת ולהצלחת כל עם ישראל.

כפטידין: "וישלה הפלך" (מלכים א' ז')

פרשת ויקהל

בדוק ומנוסה - סגולה גדולה להשתתף בסעודה הרביעית בבית הכנסת "אוהל-מועד"

מענייני הפרשה:
← אזוהרה על שמירת השבת.
← ציווי לאסוף תרומות ומעשרות למשכן.
← ציווי מפורט על כל נדבות המשכן וכליו, האוהל עם הקרשים והאדנים, הפרוכת, הארון, הכפורת, המזבח הכיור וכנו והחצר.
"ויקהל משה את כל עדת בני ישראל" (ל"ה א)
לפי מה שאמרו חז"ל, שאפילו מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש בתורה ניתן למשה מסיני. זהו שאמר ויקהל משה את כל עדת בני ישראל. **עדת** - אותיות: **דעת**, שכל התורה שבדעת בני ישראל אסף וקיבץ משה רבנו וכמו שנאמר, כולם ניתנו מרועה אחד. ופירוש דעת היא התורה כמו שנאמר (סוטה מ"ט) גלה עמי מבלי דעת. (בני שלמה)
"וביום השביעי יהיה לכם קדש" (ל"ה ב)
אמרו חז"ל: כאשר כתוב **לך** או **לכם** הכוונה להנאתכם. כלומר, שאפילו באכילה ומלבוש של שבת יהיה לכם כוונה **שהוא לכבוד שבת**, אפילו מה שהוא לכם להנאתכם יהיה קודש שהכל לכבוד ה' שציוונו לכבוד את השבת. (נחל קדומים)
"וביום השביעי יהיה לכם קדש" (ל"ה ב)
למה תעשה בציורה ולא אמר תעשה בפתח, שמשמע שתעשה על ידי אחרים ולא בעצמו. זה רומז שבזמן **שעושים רצונו של מקום מלאכתו נעשית על ידי אחרים**. אימתני תעשה מלאכה, אם ביום השביעי יהיה לכם קדש, תשמרו את השבת ותעשו רצונו של מקום. (יוסף חן)
"ויבואו כל החכמים... איש איש ממלאכתו אשר הבמה עושים" (ל"ו ד)

בא לרמוז על סוגי החכמים המותרים חיבורים. לא ראי זה כראי זה. זה על הש"ס, זה פוסקים, זה שאלות ותשובות, זה פלפול, זה אגדה, זה מוסר, זה תעניות ותיקונים, כולם כאחד טובים, אלו ואלו דברי אלקים חיים. כולם באו לפניו יתברך להראות לו מלאכתם ליטול עליה שכרם, כל אחד ממלאכתו אשר המה עושים כפי מה שפעל ופעלה חכמתו.
"ככל זה העשוי למלאכה בכל מלאכת הקדש"
כל עצם בריאתו של זהבה בעולם, הוא רק כדי שישמשו **בו לדברים מועילים שבקדושה**. "ככל זה העשוי" הוא רק "למלאכה בכל מלאכת הקודש".... (תפארת יהונתן)

פיעת הגיבם והפתגמים
יישר פח! = כה לחי! = קריאת שמחה ועידוד המבטאת תחושת שביעות רצון = קל הכבוד.
יש קוראים: **יישר פוח, פלומר:** ?חוק ה' את פוחו של המברך בברכה זו. כך אומרים, למשל, לפתח, לאחר שברך את "ברכת פהנים" בבית הקנסת. גם לכל יהודי אחרי עלותו לתורה נהוג לומר **"יישר פוח!"**
דוגמה: לאחר השדור ב"קול ישראל" על אודות העלון "אברהם יגל" קבלו במערכת מכתבים בסגנון זה: **"אחולי הלכבים לרגל העלון הנחמד, יישר פח!"**.
מקור: מסכת שבת פז. (ניבונתון)

"קול יען וקול אמה, קול חתן וקול כלה" מוזל טוב ואיחולים לבניים
זיווג ושומחה אהרוני היינו דויד ואסתר ידעי היינו לרגל נישואי רועי היינו עם הודיה מנב"ת יח"ר שיקימו בית נאמן וכשר בישראל ויעלה הקשר יפה ויזכו להמשיך את מסורת הבית המפואר.
"ענבי הגפן בענבי הגפן דבר נאה ומתקבל"

העלון טעון גניזה
במקום שיש עירוב, יש לטלטל ע"י קטן.

הסירו מכשול מדרך עמי!
אין לעיין בעלון בשעת התפילה וקריאת התורה.

כ"א תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת
 וזמנו לאש המחלוקת ואש הכעס, שצריך האדם לזוהר שלא לבער אותו עולמית, ומכל שכן ביום השבת קודש שאין בו ערבוּת, והכועס בשבת או עושה מחלוקת חס ושלום, גורם להיות חמת הגהנם בוער בו בר מינן.
 יש קשר מיוחד בין שבת למחלוקת. התבוננות בפסוקים על דרך המוסר קושרת את דברי השל"ה לפסוקים. משה עומד ומקהיל את כל העם, ומוסר להם את האיסור על עשיית מלאכה בשבת. מיד עוברת בו המחשבה, שמעתה יהיו ישראל פנויים ממלאכתם בשבת, ובמה יעסקו? אין זאת אלא שיש כאן פתח גדול למחלוקת. בשבת יש לאנשים זמן, באים לבית הכנסת, ומיד מתחילים לריב - מי יקבל את העליה הזו, מי יהיה חזן, מי יקבל כיבוד זה או אחר. כך מתעוררת המחלוקת. לכן הוסיף משה: "לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת". גם כשאתם נקהלים בשבת - אל תבעירו את אש המחלוקת. הרבה מחלוקות התחילו בעם ישראל בבתי הכנסת, ולכן דווקא בהקשר זה צריך להזהיר על כך.

"בניד כשתילי זתים" - חינוך
 פינוק הוא למלא תמיד את רצון הילד בכל אשר תשאל נפשו. קו דק מפריד בין אהבה ובין פינוק. אמנם בשניהם ההורים מעניקים לילד, אלא שבאהבה הם נותנים לפי שיקול דעתם ורצונם. ואילו בפינוק הם חייבים למלא את רצונו בכל אשר תשאל נפשו אחרת הוא יחמיץ פנים ויתמרד. מובא בספר "שבת מוסר" (פרק יז ב): "ועתה בזמן הזה, לא די שאין גוערים בו אלא הם שמחים ומתפארים על חכמת הילד שיודע להרע... הקטן יושב לאכול עם אביו ואמו, ופושט ידו לאכול קודם המסובין, ובוה מתגדל הנער בזדון לבו, בלי מורא, ובלי תרבות, ובלי "דרך-ארץ"... ומי חייב בכל זה? אלא אהבת אב ואם, ורחמנות שלא לשם שמים... ועתה בגודלו, הוא מטיל מורא עליהם, ואין להם עוד רשות לייסר אותו, לפי שיפחדו עליו שלא יצא מן הכלל". בפינוק, גם אם הוא דורש אפילו פרוטה אחת (בלבד) אין לתת לו בשום פנים ואופן, עד אשר ילמד לבקש בצורה יפה.
 לסיכום: ילד שדורש בתוקף, אין לתת לו בשום אופן את מבוקשו, ויש לנהוג עמו כן עוד בהיותו קטן. באופן כזה, לאחר מספר פעמים הוא ישנה את הגישה, וילמד לבקש בצורה יפה.

"קול מן אלהים, קול מן אלהים, קול מן אלהים"
 מזל טוב ואיחולים לבבנים
 אברהם ואברהם יצחק-פיר הי"ו
 שרה רחמים מנב"ת
 לנישואי אדיר עם חן מנב"ת
 יה"ר שיקימו בית נאמן וכשר
 בישראל ויעלה הקשר יפה ויזכו
 להמשיך את מסורת הבית המפואר.
 "ענבי הגפן בענבי הגפן דבר נאה ומתקבל"

ברכה והצלחה
 אהרון ואיידית עט"ה הי"ו
 על הסינע והעזרה לזיכוי הרבים.
 שיתברכו ברפואה שלימה, אושר ופרנסה טובה.
 שיתמלאו כל משאלות ליבם לטובה ובכל מילי דמיטב, וברכה והצלחה לכל ילדיהם שיזכו לשנים רבות טובות ונעימות.

רפואה שלימה
 לטושינה דורון
 בת נאיית מנב"ת
 הקב"ה ישלח מזור ומרפא לרנ"ב אבריה וש"ס"ה גידיה.
 שתחזור לאיתנה ותזכה לשנים רבות וטובות עם בעלה משה הי"ו.

ברכה והצלחה ופרנסה טובה
 לחוה מרקו וכל משפחתה הי"ו
 שתרמו לסעודה הרביעית בלויין.
 זכות השיעור בלויין לרפואתם והצלחתם שיתברכו בכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות, בפרנסה טובה, אושר וחיים טובים.
 רפואה והצלחה לילדיהם.
 שמקדישה את השיעור להבדיל לע"נ אחיה יצחק בן מיכאל ז"ל

שיעור התורה הגדול בתבל
 ארגון "אברהם יצ"ל"
 משדר בלויין בכל מוצאי שבת את שיעורו של הראשון לציון הרה"ג יצחק יוסף שליט"א בבית הכנסת "אוהל מועד" בשעה 20:30 השיעור יוקרן על מסך ענק. בע"ה תתקיים סעודה רביעית, בחסות "בית הלחם"

ברכה והצלחה
 כ"א בירן ובע"י
 מיימון הי"ו
 שיזכו לרפואה שלימה ופרנסה טובה. הקב"ה יזכה אותם בזרע קודש בר-קיימא במהרה שיתמלאו כל משאלות ליבם לטובה ולברכה.

רפואה שלימה
 מסעידה בן-אבי
 בת רבקה מנב"ת
 הקב"ה ישלח מזור ומרפא לרנ"ב אבריה וש"ס"ה גידיה.
 שתחזור לאיתנה ותזכה לשנים רבות וטובות ותרווה נחת מיוצאי חלציה.

"קול מן אלהים, קול מן אלהים, קול מן אלהים"
 מזל טוב ואיחולים לבבנים
 אברהם ואיידית דוד הי"ו
 ראובן ואביה אורן הי"ו
 לנישואי עמית עם אודליה מנב"ת
 יה"ר שיקימו בית נאמן וכשר בישראל ויעלה הקשר יפה ויזכו להמשיך את מסורת הבית המפואר.
 "ענבי הגפן בענבי הגפן דבר נאה ומתקבל"

"קול מן אלהים, קול מן אלהים, קול מן אלהים"
 מזל טוב ואיחולים לבבנים
 יצחק והנה אהרון הי"ו
 אלה"ה וכינרת אריאל הי"ו
 לנישואי אבידן עם ערבה מנב"ת
 יה"ר שיקימו בית נאמן וכשר בישראל ויעלה הקשר יפה ויזכו להמשיך את מסורת הבית המפואר.
 "ענבי הגפן בענבי הגפן דבר נאה ומתקבל"

רפואה שלימה
 לשהתאי מוסאי
 בן זליכה הי"ו
 הקב"ה ישלח מזור ומרפא לרמ"ח אבריו וש"ס"ה גידיו. שיחזור לאיתנו הראשון ויזכה לשנים רבות טובות ונעימות עם רעייתו רחל מנב"ת.

שיעור לילדים
 בביה"כ "אוהב שלום" ביבנה
 ליד הרבנות
 בימים ד' ה' בשעה 18:00-19:00
 מפי האברך תומר דויד הי"ו פרסים והפתעות למשתתפים.
 כדאי להצטרף.

לע"נ הישר והצנוע
יצחק בן מיכאל ז"ל
 נפטר כג' באדר א'
 ביום ראשון פקידת שנתו
 שימליץ טוב בעד משפחתו

לע"נ הצנועה והענוה
אסתר בתיה ז"ל
 בת חנה-גיאנט ציפרות
 נפטרה השבוע יד' אדר-א'
 שתמליץ טוב בעד ילדיה

לע"נ הישר והצנוע
שמעון מוסאי ז"ל
 בן שבתאי ורחל שיחיו
 נפטר כד' באדר א'
 ביום שני פקידת שנתו

לע"נ החסיד והענוה
שמואל נג'אתי
 בן זרובבל ושרה ז"ל
 נפטר כד' באדר א'
 ביום שני פקידת שנתו

שבת שלום ומבורך

בריאות והחלמה איתנה :		לשילוח נשמות :	
רם-שלמה-רפאל כהן-זדה בן זליכה גולשן באבאי בת מרים מנב"ת רחל עמרני בת זליכה מנב"ת דבורה עמרני בת רחל מנב"ת שושנה-ביבי נאמן בת זליכה מנב"ת מרים יעיש בת שמחה מנב"ת מרים דויד בת פרי מנב"ת	רם-שלמה-רפאל כהן-זדה בן זליכה גולשן באבאי בת מרים מנב"ת רחל עמרני בת זליכה מנב"ת דבורה עמרני בת רחל מנב"ת שושנה-ביבי נאמן בת זליכה מנב"ת מרים יעיש בת שמחה מנב"ת מרים דויד בת פרי מנב"ת	רם-שלמה-רפאל כהן-זדה בן זליכה גולשן באבאי בת מרים מנב"ת רחל עמרני בת זליכה מנב"ת דבורה עמרני בת רחל מנב"ת שושנה-ביבי נאמן בת זליכה מנב"ת מרים יעיש בת שמחה מנב"ת מרים דויד בת פרי מנב"ת	רם-שלמה-רפאל כהן-זדה בן זליכה גולשן באבאי בת מרים מנב"ת רחל עמרני בת זליכה מנב"ת דבורה עמרני בת רחל מנב"ת שושנה-ביבי נאמן בת זליכה מנב"ת מרים יעיש בת שמחה מנב"ת מרים דויד בת פרי מנב"ת
ובכללם לרפואת כל חולי ופצועי צה"ל ועם ישראל.		ובכללם לרפואת כל חולי ופצועי צה"ל ועם ישראל.	

"אל תקרי הליכות אלא הלכות"

חציצה בנטילת ידים ועד היכן נוטלים

א צריך להזהר מחציצה, שכל דבר החוצץ בטבילה חוצץ בנטילת ידים. ושמן ונפט או משחה שעל כף היד, [ולא על האצבעות] אף שאין המים הבאים על כף היד מלחלים את היד, אין בזה חציצה. וכן אם נטל ידיו ולא נתפסו המים בכף היד באיזה מקום, ונשאר שם יבש, אף על פי כן עלתה לו הנטילה. [ילקוט יוסף, ח"ג דיני ברהמ"ז וברכות עמוד פ'].

ב צריך לנקות ידיו מלכלוך שתחת הצפורן. וכן צריך להסיר הטבעת בשעת נטילת ידים. אמנם איש שמלאכתו נקיה, ואין דרכו להסיר את טבעתו מאצבעו כלל, מותר לו ליטול ידיו עם הטבעת, אפילו אם היא מהודקת לאצבעו. ואפילו אם יש בה אבן טובה. והמחמיר תבוא עליו ברכה. אמנם אם בשביל האבן שיש בטבעת מקפיד להסיר הטבעת שלא תתקלקל במים, צריך להוציא הטבעת קודם הנטילה משום חציצה. [ילקוט יוסף, ח"ג דיני ברהמ"ז וברכות עמוד פב].

ג אשה שאינה רגילה להסיר את הטבעת מעל אצבעה בעת עשיית עוגה, וכדומה, מותר לה ליטול את ידיה עם הטבעת, ואין זה נחשב לחציצה, אפילו אם הטבעת מהודקת. ואם יש בטבעת אבן יקרה, שדרכה של האשה להקפיד להסיר את הטבעת כדי שהאבן לא תתקלקל במים, חשיב חציצה, וצריכה להוציא הטבעת קודם הנטילה. ואם אינה מקפידה להוציא לעולם את הטבעת שיש בה אבן מעל ידה, אין זה נחשב חציצה. [ילקוט יוסף, ה' ברכות עמ' פב].

ד אשה הצובעת את צפרניה לנוי, אין בכך חציצה לענין נטילת ידים. [ילקוט יוסף, שם, עמ' פג].

ה צבע החינה שנוהגות איזה נשים לצבוע לפני חתונת קרובותיהן, אינו חוצץ לנטילת ידים. [ילקוט יוסף, ח"ג דיני ברהמ"ז וברכות עמוד פג].

ו מי שעוסק בצביעת תפילין, וכל השבוע אינו מקפיד לרחוץ ידיו מהדיו שעל גבי ידיו, יש אומרים שישתדל לנקות את הדיו מעל ידיו עד כמה שאפשר, ויותר אינו חוצץ. אבל בשבת וחרג שדרכו להקפיד על ניקיון ידיו, יש לחוש בזה לחציצה. [ילקוט יוסף, ח"ג הלכות ברכות עמ' פג].

ז מי שיש לו מכה בידיו, והניח רטייה של בד מסביב, שלא על מקום המכה ממש, אם יכול להוציא הרטייה בשעת נטילת ידים, יוציא הרטייה ויטול ידיו ויברך על נטילת ידים. אבל אם אינו יכול להוציא הרטייה, אינו רשאי לברך על נטילת ידים, כיון שאין הרטייה מונחת רק על מקום המכה, אלא אף על הברש שמסביבה. ואם המכה היא רק על יד אחת, יעטוף אותה יד במפה, ויטול ידו השניה, ויברך על נטילת ידים. [הליכות עולם חלק א' עמ' שכג. ילקוט יוסף, ח"ג דיני ברהמ"ז וברכות עמוד פד. וראה בש"ע ס"י קסא, ובמשני"ב ס"י קסב ס"ק ט].

ח מי שידו האחת מלאה בחבורות, וכרוכה כולה בתחבושת, ואוכל ביד השניה, חייב ליטול את ידו השניה לסעודה, ויברך על נטילת ידים. ומי שיש לו מכה בכף ידו, או בגב ידו, ואינו יכול ליטול ידיו אלא עד סוף קשרי אצבעותיו, רשאי לברך על נטילת ידים. [ילקוט יוסף, ח"ג דיני ברהמ"ז וברכות עמוד פד. הליכות עולם ח"א עמוד שכו].

ט וכן מי שיש לו גבס על כל כף ידו האחת, נוטל ידו השניה למצות נטילת ידים לסעודה, ויברך בנוסח הרגיל "על נטילת ידים", אף על פי שאינו נוטל אלא רק יד אחת. [ואם אין הגבס על כל כף היד, יכסה את כף ידו במפה, ויטול ידו השניה ויברך]. ומכל מקום בדיעבד שטעה ויברך על נטילת יד, ולא תיקן בתוך כדי דיבור, יצא ידי חובה, ולא יחזור לברך. [ילקוט יוסף על הלכות ברכת המזון וברכות, עמוד פה. יביע אומר ח"י בהערות לרב פעלים אורח חיים סימן ח].

"מכל מלמד" השכלתי..."

כח הדיבור - פרשת ויקהל

"ויקהל משה את כל בני ישראל ויאמר אליהם" אומר התרגום "ואכנש". נלמד איך עושה זאת משה וכך זו דרכה של תורה וזהו "כח הדיבור" שמתייחסים אליו כל העם מתכנסים ואחר אומרים. כך צריך לשמוע לגדולי הדור שהם בבחינת משה רבינו ע"ה. "לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת" כפשוטו זוהי אש שאנו מכירים, לעניות דעתי נרמז פה גם אש המחלוקת. מהתיבה "מושבותיכם" דהיינו כל אדם היכן שנמצא ידאג שלא תהיה מחלוקת. כגון: בביתו, בבית הכנסת, בבית המדרש ואפילו ברחוב. הפרשה רומזת לכל אדם שהוא משכן בעצמו. ומדוע פתחה הפרשה ב"ויקהל" ומיד "לא תבערו אש"? דהיינו "שאתם מתכנסים שלא תהיה מחלוקת" והמשכן מרמז על אחדות. כך יכול משה רק לדבר וכולם התאספו. "וכל הנשים אשר נשא לבן אותנה בחכמה טו..." ידוע שאישה היא עיקר הבית או חלילה עוקרת את הבית לכן ישנה בינה יתרה לאישה מתן לדבר ומתן לא וגם הגברים זכו בחכמה. על בצלאל נאמר "וימלא אותו רוח אלהים בחכמה בתבונה ובדעת ולחשוב מחשבות לעשות בזהב בכסף ובנחושת" דהיינו כל אחד מעם ישראל בדרגתו ובמעמדו אם בזהב אם בכסף אם בנחושת יכלכל דבריו במשפט. "ויבואו כל החכמים... ויאמרו אל משה לאמר מרבים העם להביא מדי העבודה" אומר רש"י יותר מכדי העבודה. נלמד מכאן שצריך לדעת מתי להפסיק. כשם שיש מצוה לומר כך יש מצוה לא לומר. "והמלאכה היתה דיים לכל המלאכה לעשות אותה והותר..." ידעו עם ישראל מתי להפסיק ואפילו במלאכת המשכן אבל אדם שלא שומר את התורה והופך את המילה והותר "להיתר" ומתיר לעצמו את הרסן ומשתלח על כל אחד, המשכן שלו נהפך לכלי משחית לעצמו ולאחרים ונדמה לו שהכל מותר=רותם. נאמר בתהילים כל המדבר לשון הרע מאכילים אותו ונחלי רתמים. (עבדכם הנאמן ש.א.)

רפואה אלטרנטיבית

תרופות סבתא נגד כאבי בטן ובחילות:

- להרתיח כפית שטוחה של אבקת קינמון בכוס מים, להמתיק ולשתות 1-2 כוסות ביום.
- בללוע חתיכות קטנות של קרח.
- לאכול חבוש (בעונה).
- לשתות מים רותחים עם עלי נענע.
- לשתות תה מזרעי שומר (2-3 כוסות ביום).

נגד צרבת:

- לשתות אחרי כל ארוחה מיץ מחצי לימון מורחת בליטר מים.
- בללוע כף מיץ לימון עם דבש דבורים טהור אחרי כל ארוחה.
- לאכול מלפפונים טריים או לשתות מיץ מלפפונים.
- לשתות כוס חלב קר.

" ואבותינו סיפרו לנו "

המאבק על המקום האחרון

אביגדור, אביו של איש העסקים הנודע גבריאל מרקובסקי, לא היה איש דתי אבל היו לו כמה עקרונות אותם דאג להנחיל לבנו יחידו יקירו.

וכה יעץ אביגדור לבנו יורשו: "בני מחמד, שאף תמיד להיות ראשון, לתפוס תמיד את המקום הראשון בצמרת, שם תקע את עיניך ועשה הכל כדי להגיע אליה".

ובמילים שלנו: אביגדור הממולח שאף כי גבריאל ילך על גדול, ישקיע בגדול, כדי לזכות במכרז הכי שמו, הכי דשן, הכי רווחי, ולקצור קופון כלכלי שיוציא את העניינים לכל הקנאים בסקטור העסקי. חד וחלק.

"מי ששואף למקום הראשון, ישנו סיכוי עצום שהוא יזכה בו, הבנת גבריאל שלי?!", והנער הצנום הנהן בראשו ולחש: "אבא, אתה בטח יודע על מה אתה מדבר".

לימים, כשאביגדור הזדקן והעביר את המושכות לידיו של בנו גבריאל, העקרונות הללו קיבלו מינוף עצום. עסקי היבוא והיצוא של המשפחה הרקיעו שחקים, הם קנו ומכרו כמעט כל מה שזו. הסינים, היפנים ודומיהם נהגו לסגור איתם עסקאות חובקות עולם, וחשבוניות הבנק המשפחתיים חגגו.

דור לדור יביע חומר.

שעון החול של - ברייה בעולמו של מי שאמר והיה העולם - אוזל לו, לבסוף צונח לו הגרגיר האחרון מטה מטה, העיניים נעצמות, הרגליים נאספות ומלאך המוות, נוטל את הנשמה לעולם הנצח, לתת דין וחשבון על מעלה.

הסוחר הוותיק אביגדור מרקובסקי בן ה-90 נקבר לו בבית העלמין הקטן בפאתי העיירה הציורית בה התגורר עם משפחתו בנו גבריאל הגביר הנודע ונכדו מיכאל בן ה-12. אביגדור קשישא נפטר מן העולם כשהוא שבע עסקאות והישיגים כלכליים.

בלשון עילגת עם המון טעויות מביכות אמר גבריאל בנו בן ה-50 את "הקדיש", וקומץ מלווים ענה "אמן יהא שמיה רבה". בשלב מסוים ביקש גבריאל לשאת כמה מילות הספד על אביו ומיכאל הבן הצנום, בעל עיני התכלת העמוקות, הביט אל אביו ובלע כל מילה.

ההספד: "אבא חייך אותי להיות נחוץ, אמיץ. אבא חייך אותי לשאוף למקום הראשון. לא להסס. לא לפחד.

להביט לצמרת ולכבוש אותה. צעדתי בדרכו של אבא וזכיתי להגשים הרבה מחלומותיו. חברת היבוא שלנו "מרקובסקי יבוא בע"מ" היא הגדולה בישראל, ומן הגדולות באירופה. תודה אבא, תודה ששללת לנו את הדרך למקום הראשון ועמדנו בכך".

מיכאל הנכד ספג כל מילה, וסרק במבטי הערצה את אביו המוצלח. כן, גם הוא מחונן לשאוף למקום הראשון. גם הוא רוצה להיות סוחר מצליח כמו סבא ואבא.

רחמי השם כי לא תמו. בואו לא נעסוק כאן בתחקיר מעמיק למה כמה ומדוע, אבל בוקר אחד התעורר גבריאל מרקובסקי בסין הרחוקה, עם כאב ראש נורא. כאב הראש הלך איתו כל היום, וכדורי האקמול והאופטלגין לא השפיעו. בערב הרגיש סחרחורת ותחושת עילפון קלה, וכשהגיע צוות האמבולנס, הם כמעט אספו פגר.

מחובר למכשירי החיאה, צנח לו הסוחר גבריאל מרקובסקי אל שלושה ימי מוות קליני, כשהוא התעורר הוא זכר רק דבר אחד. "ראיתי אי שם בשמים סבא צנום וגבה קומה, וכיפה שחורה גדולה על ראשו. הוא לחש לעברי: "גבריאל, רק מקום אחרון, אם תסכים למקום אחרון אז תחיה. אם לא, אז תמות. לא חבל!" כך אמר הסב הישיש ואני הסכמתי אמרתי לו, 'כן סבא אני מוכן למקום האחרון'. אחרי ההתאוששות, שקע גבריאל מרקובסקי במחשבות נוגות. המפגש עם הסבא בשמים והתזה ההפוכה של הסבא - "רק מקום אחרון", ניקרו

במוחו. וכך קצרה הדרך להתעוררות רוחנית בריאה. "כנראה שהסבא מבקש להעביר לי מסר שיציל את חיי זה פשוט לי, אני לא מיסטיקן, אבל חלומות לפעמים יש בהם ממש". מרקובסקי נחת בנתבי"ג ונסע בהול לירושלים. דחף פנימי האיצ בו להיכנס לביתו של אחד מגדולי הדור. הוא נכנס נבוך ומהוסס, וסיפר את הכל. הרב ליטף את כף ידו הימנית של הסוחר המרוגש ואמר לו: "אם אתה חושב שזה סבא שלכם והוא חרדי, אז קיבלת איתות נפלא. מתנה של חיים משמיים. חזור לשבת, חזור לתפילה ולשרשרת הדורות של היהודים שומרי המצוות".

כשיצא גבריאל מרקובסקי לחלל הירושלמי הוא חש מחוזה. סיפר לרעייתו ולבנו על חוויותיו הקליניות. לכולם היה ברור כי מרגע זה ואילך המשפחה נכנסת להילוך חדש, מהפכני, אמיץ. גם כאן צריך לשאוף למקום הראשון...

אבל סבא אמר מקום אחרון. איך אפשר להיות יהודי שומר מצוות בשפל המדרגה, איך אפשר? תהה גבריאל. ארבעה חודשים אחר כך, עם פתיחת שנת הלימודים, צעדו אב ובנו שלובי זרוע לכיוון תלמוד התורה היחיד בעיירה.

מיכאל, בנו יחידו של גבריאל, קיבל בחיבה את המהפך הרוחני של אביו. כמו כן גם האם הרעיה. והנה עכשיו, עוד מספר דקות יכנס מיכאל החביב לעולמה של תורה וישאף מלוא ריאותיו אויר פסגות רוחני טעון גמרא, משנה, הלכות ומוסר יהודי שורשי.

הם התיישבו מול המנהל הוותיק הרב מנדל לינקובסקי, והאבא, בלב מלא אושר, דיווח למנהל על שאיפת בנו יחידו היקר, למסור נפשו על לימוד התורה. מיכאל הנהן כשעיני התכלת שלו מאירות. סטירת הלחי המצלצלת לא איחרה לבוא. הרב לינקובסקי ביקש ממיכאל התלמיד להמתין בחוץ והשמיע לאביו את המונולוג הבא: "תבין מר מרקובסקי, אתה איש יקר ובנך חביב, מתוק וגם נבון, אבל אני לא יכול לקבל אותו לת"ת. נער בגילו כבר שולט היטב בהוויות אביו ורבא, קורא תוספות ישר והפוך, בקיא בסברות ראשונים ואחרונים... שתבין, מרקובסקי, הפער בין בנך לילד ממוצע בת"ת, הקטן ממנו משנתיים, הוא שמיים וארץ - נכנסת בטעות לת"ת של מצוינים, כל התלמידים כאן באים ממשפחות בני תורה... זה לא מתאים. הילד שלך ירגיש כאן מתוסכל. לא חבל!".

המנהל נשמע מאד משכנע, מאד ענייני, אבל מרקובסקי רוצה שבנו יהיה עילוי, כמו כולם כאן, שישגי, כמו הצוואה המשפחתית, את המקום... הראשון. הוא נסמך על משענת הכסא וחש בעלפון קל, עלפון שכנראה היה מורכב מעלבו וסערות רגשות. והנה כהרף עין חלפה לנגד עיניו דמותו של הסבא הישיש מן החלום. מרקובסקי הזדקף לפתע ובעיניים בוערות אמר: "כבוד הרב, אתה צודק. כולם כאן חכמים ונבונים, גאוניים בגמרא, והבן שלי המסכן למד עד היום בבית ספר חילוני ואין לו מושגים. אבל ריבונו של עולם, תן לו את הזכות להיות במקום האחרון בגמרא!! שיהיה הכי חלש עם הציונים הכי עלובים - אבל כאן, ביניכם, בין התלמידים הנפלאים שלכם. שיהיה במקום האחרון, אבל בתלמוד תורה של... המקום הראשון...".

הנה כי כן המקום הראשון בערבוביה מפתיעה עם המקום האחרון, והכנות הבערת של האב, חוללו נפלאות בליבו של המנהל לינקובסקי. התלמיד מיכאל מרקובסקי נכנס לת"ת כשחיוך רחב נסוך על שפתותיו. המאבק לזכות במקום האחרון, בניגוד לתזה העסקית-המשפחתית עלה יפה, אפילו יותר מדי יפה. (קובי לוי, "העיתונאי")